

17. Sastavite pitanja:

1. Koliko idete danas na večer?
2. Kada je napisao najbolji test?
3. Želite li su moje naočale?
4. Kamo ćete doći na večeru?
5. Tko se dogodilo?
6. Što se zove njegova žena?
7. Gdje ostaješ u uredu?
8. Zašto godina ima tvoj otac?
9. Kako ne želiš razgovarati s njima?
10. Do kada nešto popiti?

18. Postavite desetak pitanja na ovaj tekst.

NA TRŽNICI

Željka je na tržnici. Ona kupuje subotom sve što treba za cijeli tjedan. Želi kupiti 2 kilograma mesa, jedno pile, jedan kilogram svježije morske ribe. Treba kupiti i povrća: jedan kilogram špinata, pola kilograma salate, četvrt kilograma mrkve, glavicu cvjetače, zelenje za juhu i voće.

Na tržnici ima uvijek velik izbor svježeg voća. Ona će kupiti 2 kilograma jabuka, 1 kilogram grožđa i 1 kilogram krušaka. Kupit će i 10 jaja, te svježi sir i vrhnje. Napraviti će voćni kolač. Sve to treba odnijeti kući u košari koja će biti prilično teška. Na sreću, Željka ima auto. Parkiran je malo dalje od tržnice. Ona je domaćica pa se mora brinuti za svoju obitelj.

HRVATSKE POKRAJINE

Prijatelji (studenti) imaju slobodan dugi vikend. Blagdani su i oni to žele iskoristiti za putovanje. Žele posjetiti i upoznati što više hrvatskih krajeva jer je Hrvatska prelijepa zemlja puna kontrasta i sve se isplati vidjeti. To ipak nije moguće, pa su odabrali za ovaj puta ono što ih najviše zanima. Hrvatska ima dvadeset županija i isto toliko ako ne i više, različitosti.

Ivan i Ana idu sa znancima u Istru, Inga s prijateljicom ide na Plitvice, a Paul sa svojim prijateljima ide vidjeti Osijek.

I. SITUACIJA

Ana: Kako je prelijepa Istra! Da ostaneš tamo mjesec dana, uvijek bi imao što posjetiti!

Vesna: Istra je najveći poluotok Jadrana, prvi pravi jug odmah ispod Alpa, u Hrvatskoj.

Zvonko: Tu se sreću civilizacije, narodi – Slaveni, Romani, Germani, križaju kulture i običaji.

Ivan: Put vas vodi do crkvica oslikanih šarenim freskama s drvenim kipovima svetaca.

Ana: Cijeli poluotok presijeca najjužniji fjord Lim, kraj je pun gostionica, a možete kušati i tartuf, gastronomski specijalitet, gomolj-gljiva, afrodizijak.

Ivan: Istra je puna starih narodnih običaja, plesa, nošnji.

Vesna: Mene najviše zadivljuju gradići smješteni na brdima: Grožnjan, Motovun ... , s crkvicama i freskama.

Zvonko: Meni se više sviđa Pula i njezina arena iz rimskoga doba.

Ana: Nismo uspjeli otići na Brijune ovaj put, to je zeleni arhipelag podno Alpa.

Vesna: Ne može se baš sve odjednom vidjeti. Sada znamo što još treba razgledati.

Ivan: Umag je grad tenisa i konjičkog sporta, a u cijeloj Istri se dobro jede.

Vesna: Toga zaista ne manjka. Kadgod pomislim na Istru, u meni se budi pjesnik.

Ana: Tu je Vrsar, grad-ljetnikovac, najveća naturistička oaza Europe.

Zvonko: A Poreč je blještavilo bizantskih mozaika, dok je Rovinj pitoreskni, mediteranski gradić, začaran podno crkve svete Fume.

Ivan: Vi kao da ste turistički vodiči. Slažem se da u Istru treba dolaziti ponovno i ponovno i stalno otkrivati nove ljepote.

Vesna: Nismo bili na Učki.

Ana: Sljedeći put idemo na zapadnu obalu i ostajemo najmanje tjedan dana.

II. SITUACIJA

Inga: Helga i ja smo bile na onom dijelu Hrvatske koji je možda najpoznatiji.

Helga: To su Plitvička jezera koja dosad nisam vidjela.

Ana: Jeste li išle autobusom?

Inga: Da, jer nije daleko. Samo 150 kilometara južno od Zagreba.

Helga: Stigli smo za dva sata, a putovanje je bilo ugodno.

Ivan: Gdje ste spavale?

Inga: Rezervirala sam sobu u hotelu "Jezero".

Helga: Bilo je dobro. Hotel je blizu jezera, po tome se tako i zove.

Inga: Poslije doručka smo išle zajedno s grupom turista u razgledanje tih prekrasnih jezera.

Ivan: Ima ih 16, je li?

Inga: Tako su nam rekli. Nismo ih sve obišli, samo ona najveća.

Helga: Vozili smo se malim vlakom koji ide oko jezera.

Inga: Šetale smo kasnije preko malih mostića koji spajaju obale i slikale se ispod vodopada.

Ana: Najveće je jezero Kozjak, čini mi se, koje se može oploviti turističkim brodom.

Inga: Ne znam kako se sve zovu. Ja sam uživala u prirodi, šumi i drveću i pticama kojih ima mnogo.

Helga: Mene je najviše zadivila čistoća i bistrina jezerske vode u kojoj ima dosta ribe.

Ivan: Ali se ta riba ne smije loviti jer su Plitvička jezera jedan od hrvatskih nacionalnih parkova.

Inga: Imaš pravo, sva je priroda zakonom zaštićena, ne smije se ništa ubrati ni uništiti.

Helga: Bila sam iznenađena disciplinom turista, osobito djece.

Inga: Večerali smo ličke specijalitete u Ličkoj kući.

Ivan: To je poznati rustikni restoran, zar ne?

Helga: Sviđa mi se lička kuhinja, posebno krumpir i jela ispod peke.

Inga: Bilo je divno dva dana provesti u netaknutoj prirodi.

Helga: I udisati taj čisti, svjež zrak po cijeli dan.

SLAP

*Teče i teče, teče jedan slap;
Što u njem znači moja mala kap?*

*Gle, jedna duga u vodi se stvara,
I sja i dršće u hiljadu šara.*

*Taj san u slapu da bi mogo sjati,
I moja kaplja pomaže ga tkati.*

Dobriša Cesarić

III. SITUACIJA

Paul: A mi smo bili u istočnoj Hrvatskoj. Kad putuješ autom, možeš se zaustaviti gdje želiš.

Mladen: Možete zamisliti što nas je zanimalo, dobro vino.

Paul: Išli smo vidjeti kutjevačke podrume.

Mladen: I kušali njihova poznata vina, a i kupili smo nekoliko boca da ih zajedno sada popijemo.

Ivan: Niste valjda poslije toga vozili?

Mladen: Samo smo kušali vino.

Ivan: Toplo se nadam! A kamo ste poslije toga?

Mladen: Autocestom do iza Slavenskog Broda, a onda na sjever prema Đakovu.

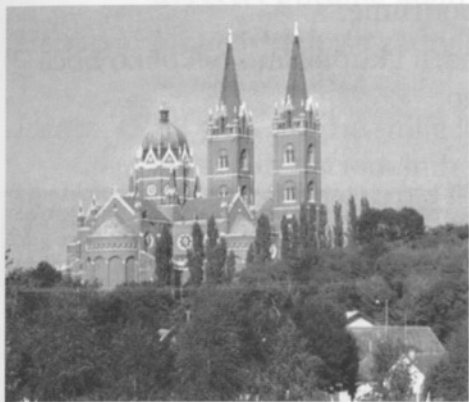

Paul: Ja sam htio razgledati đakovačku katedralu jer sam čuo da vrijedi truda.

Ivan: Je li vrijedilo? Ni ja je još nisam vidio.

Paul: Zaista jest. Ostali smo oko 1 sat i nastavili prema Osijeku.

Rođenje Isusovo, poznata slika iz Đakovačke katedrale

Ivan: Što ima tamo zanimljivo?

Mladen: Prije svega osječka Tvrđa. Nekada je to bila rimska, a kasnije turska tvrđava.

Paul: Jeste li znali da Osijek ima sveučilište?

Ivan: Ja jesam. Znam da ima i mali sportski aerodrom koji služi i za poljoprivredne svrhe.

Paul: Osijek leži na rijeci Dravi, a svojoj su velikoj pješčanoj plaži dali ime Kopakabana. Nije li to zgodno?

Mladen: Nismo se kupali; sada tamo nema ljudi, ali mogu zamisliti kako je ljeti.

Paul: Sviđa mi se taj grad, nije prevelik, ali je zaista zanimljiv. Ima jaku industriju.

Ivan: Kakav im je noćni provod?

Mladen: Mladi se zabavljaju u disku kao i svugdje.

Paul: Primijetio sam da govore malo drukčije nego vi u Zagrebu.

Ivan: Da, oni su Slavonci. Razlika je u naglascima, ali su riječi iste.

Mladen: Ti si stručnjak za jezike?

Ivan: Imam uši i znam slušati.

1.

Odgovorite na pitanja:

1. Za što prijatelji žele iskoristiti blagdane?
2. Gdje su bili Ivan i Ana?
3. Navedite neke osobine istarskog pejzaža.
4. Gdje su smješteni gradići?
5. Koji su specijaliteti te regije?
6. Koji su dio Hrvatske posjetile Inga i Helga?
7. Što su Plitvička jezera?
8. Gdje su one spavale?
9. Kakva je voda i okolina jezera?
10. Gdje su i što večerale?
11. Kamo su išli Paul i Mladen?
12. Što su najprije posjetili?
13. Vrijedi li vidjeti đakovačku katedralu?
14. Što je zanimljivo u Osijeku?
15. Kako su Osječani nazvali svoju plažu na Dravi?

2.

Komentirajte poslovicu: Više ljudi više zna.

- a) Na što upućuje ta misao?
- b) Možete li potkrijepiti tu tvrdnju primjerom?
- c) Jeste li uvijek spremni upoznati i naučiti nešto novo?

3.

Napišite definiciju ovih imenica:

- a) okolina _____
- b) okoliš _____
- c) okolica _____

4. Ispravite pogreške u sljedećim rečenicama:

1. Sam se probudio kasno i stigao nisam na vlak.
2. Čovjek je skinuo šešir iz glave.
3. S čim pišeš pisma?
4. Vi ste nemali vremena za razgovor.
5. On je se obrijao prije izlaska.
6. Stižu blagdani koje se veselimo.
7. Ti si iznenadio se pismu iz Italije.
8. Šetali smo na gradu cijelo popodne.
9. Napraviti ćeš koje ti kažem.
10. Oni su ne slušali predavanje.

5. Stavite u rečenice oblike pokaznih zamjenica *taj, ta, to*:

Uzorak: Sviđa mi se **ta** košulja.

1. Jesli li vidio _____ čovjeka?
2. _____ stan je zaista lijep!
3. _____ dijete mi zadaje brige.
4. Ne volim misliti o _____ problemu.
5. _____ tramvajem doći ćete na trg.
6. Reci _____ studentu da dođe kasnije.
7. _____ studentici smeta galama.
8. Knjige su ti na _____ stolu, zar ne vidiš?
9. Sjednite na _____ stolicu, udobna je.
10. _____ sastanku nikad kraja!
11. _____ ženi treba pomoć.
12. Idite _____ putem i doći ćete na _____ adresu.

6. Upotrijebite pravilne oblike pokaznih zamjenica *ovaj, ova, ovo*:

Uzorak: **Ovaj** film želim gledati.

1. Pogledaj _____ kaput!
2. Baš je lijepa _____ kuća!
3. _____ vrijeme mi smeta, naročito magla.
4. Uzmite malo _____ jela, dobro je.
5. _____ olovka lijepo piše.
6. U _____ selu treba nova pošta.
7. Zagreb je lijep grad, ali _____ promet!
8. U _____ stanu želim stanovati.
9. Na _____ kravati imaš jednu mrlju.
10. _____ bluzom sam zadovoljna.
11. Radite li s _____ čovjekom?
12. Daj jabuku _____ djetetu!

7. U rečenicama upotrijebite odnosne (relativne) zamjenice ženskog roda:

Uzorak: Ovo je kuća **u kojoj** stanujem.

1. Vрати mi knjigu _____ sam ti posudio.
2. Ne mogu ti dati sliku _____ nemam.
3. Pročitajte rečenicu _____ ste napisali.
4. To je žena o _____ sam ti pričala.
5. Terasa na _____ je cvijeće zaista je lijepa.
6. To je haljina _____ sam dodala ovratnik.
7. To je osoba _____ sam nedavno upoznala.
8. Žena _____ šaljem je moja prijateljica.
9. Djevojka s _____ živi njegova je sestra.
10. Studentica _____ danas nema bolesna je.

8. Upotrijebite odnosne (relativne) zamjenice muškog roda:

Uzorak: On je čovjek **koji** mi se sviđa.

1. Dobila sam pismo od brata _____ sada nema u Zagrebu.
2. Čovjek _____ je jutros telefonirao tražio je vas.
3. Dječak _____ sam kupila poklon je njezin sin.
4. Daj mi papir na _____ ću pisati.
5. Muškarac _____ gledam čini mi se poznat.
6. Ovo je zimski kaput _____ mi se sviđa.
7. To je stan u _____ oni zajedno žive.
8. To je student s _____ imam najviše posla.
9. Znanac _____ sam sreo na ulici pitao je za tebe.
10. Prijatelj _____ često telefoniram je sada bolestan.

9. Upotrijebite odnosne (relativne) zamjenice za srednji rod:

Uzorak: Sviđa mi se dijete **koje** je veselo.

1. Selo u _____ žive njihovi roditelji nije daleko.
2. To je polje na _____ raste krumpir.
3. Vrijeme _____ nemam dovoljno, vrlo je dragocjeno.
4. Boli ga srce _____ je već staro i umorno.
5. Grlo _____ treba lijek, nije zdravo.
6. To je brdo po _____ ponekad šetamo.
7. Dijete s _____ nisam zadovoljna je ono _____ ne jede dosta.
8. Jadransko more je ono _____ najviše volim.
9. Mjesto u _____ živim je moj rodni grad.
10. Voće _____ jedemo treba dobro oprati.

10. Stavite u rečenice odnosne (relativne) zamjenice u množini:

Uzorak: Ljudi **koje** sam pitala bili su vrlo ljubazni.

1. Momci _____ smo išli u posjet slušali su glazbu.
2. To su knjige o _____ sam ti govorila.
3. Brda na _____ se penjemo su visoka.
4. Djevojke s _____ ste se upoznali su moje susjede.
5. To su studenti s _____ volim raditi.
6. Oni _____ sada nema ovdje, neće dobiti poklon.
7. Ne volim haljine na _____ su dugi rukavi.
8. Obuci one hlače _____ ti dobro stoje.
9. Pogledajte slike na _____ su zagorski krajolici.
10. Žene _____ sada nema kod kuće sigurno rade.

11. Najstarije sveučilište u Hrvatskoj je u:

- a) Osijeku
- b) Zagrebu
- c) Splitu

12. Objasnite značenje ovih riječi pomoću odnosnih zamjenica:

Uzorak: Ptica je ta **koja** leti.

1. sat _____
2. olovka _____
3. čaj _____
4. kuća _____
5. naočale _____
6. vikend _____
7. zubar _____
8. tržnica _____

13. Stavite pravilan padež:

Uzorak: Očekujemo **novu vijest**.

1. Na ulici se susrećemo s _____.	<i>nova vijest</i>
2. Treba vjerovati u _____.	<i>velika opasnost</i>
3. Čekali su nas s _____.	<i>bolja budućnost</i>
4. Ne možemo živjeti bez _____.	<i>velika radost</i>
5. Maja uvijek živi u _____.	<i>prava ljubav</i>
6. Ne treba se igrati s _____.	<i>prava realnost</i>
7. Djecu treba upoznati s _____.	<i>te stvari</i>
8. Molim malo _____.	<i>sve opasnosti</i>
9. Ti razmišljaš o _____.	<i>morska sol</i>
10. Hvala ti na _____.	<i>sve mogućnosti</i>
	<i>tvoja pomoć</i>

14. Stavite glagole u futur:

Uzorak: Pisao sam pismo.

Pisat ću pismo.

1. Znao si sve napamet. _____
2. Mogli su doći na vrijeme. _____
3. Došli smo kasno. _____
4. Jeli ste u restoranu. _____
5. Bila je dobra studentica. _____
6. Našla sam tvoju sliku. _____
7. Rekao si pravu istinu. _____
8. Putovali su autobusom. _____
9. Pekla je kolač. _____
10. Uzeli smo kavu sa šlagom. _____

15. Stavite glagole u perfekt:

Uzorak: Pišem pismo.

Pisao(la) sam pismo.

1. Ona hoće kavu. _____
2. Ti živiš s roditeljima. _____
3. Mi stanujemo zajedno. _____
4. Oni često putuju vakom. _____
5. Ja želim čitati dobru knjigu. _____
6. Oni vole šetati šumom. _____
7. Vi često vidite svoje prijatelje. _____
8. Mi jedemo kod kuće. _____
9. Oni pomažu jedni drugima. _____
10. Vi pišete olovkom. _____

16. Opišite jedan svoj izlet u neko mjesto Hrvatske.

---

17. Dopunite dijalog:

NA RECEPCIJI HOTELA

- Gost:* Molim vas, _____ li slobodnih soba?
- Recep:* Jeste li _____ sobu?
- Gost:* Nisam _____ da imate puno gostiju.
- Recep:* Ovdje ima dosta _____, zato nema slobodnih _____.
- Gost:* Znači, trebalo je _____ sobu unaprijed.
- Recep:* Da, _____ ili faksom, svejedno je.
- Gost:* I što da sada _____?
- Recep:* Dat ću vam _____ privatnu adresu. Pokušajte _____.
- Gost:* Hvala _____, vrlo ste _____.
- Recep:* A drugi _____, rezervirajte sobu na _____.
- Gost:* Imate _____, mislim da _____.
- Recep:* Doviđenja i _____!

24. NASTAVNA CJELINA

ZAGREB, ČISTI GRAD

I. SITUACIJA

- Vesna:* Što ćemo ovdje? Ovaj park izgleda grozno.
- Zvonko:* Na žalost, da. Želio sam da vidiš moj nekada omiljeni park. Ovdje sam proveo djetinjstvo.
- Vesna:* Ne mogu vjerovati! Smeće, otpaci, slomljene klupe ...
- Zvonko:* Već se dugo o njemu nitko ne brine, a ja razmišljam kako mu vratiti prijašnji izgled.
- Vesna:* A kako je izgledao prije?
- Zvonko:* Bio je čist, bez smeća, djeca su se igrala i udisali smo čisti zrak.
- Vesna:* Ne mogu to ni zamisliti! Sada je sve uništeno i zagađeno. Baš čudno za Zagreb.
- Zvonko:* A uvijek smo slušali da je Zagreb čisti grad, grad parkova i zelenila.
- Vesna:* To je istina. Zagrebačka "Zelena potkova" je poznata.

